

Japánban, Kínában vendégszerepelt, de nem a világkarriert választotta

Operaénekesként is makói

Ma is ugyanolyan szókimondó, mint makói kisdíakként. Az általi operaház magánénekesse számos külföldi sikere után sem vágyik világkarrierre, számára fontosabb, hogy megérintse a nézőt az, amit a színpadon nyújtani tud. Bátori Éva nemzeti ünnepünk alkalmából vette át a Magyar Köztársaság Érdemes Művésze-díjat.

Makón született, közel két évtizedig ez a város volt az otthona a most kitüntetett operaénekesnőnek, *Bátori Évának*. Egy úttörőtáborban társai jót mulattak azon, hogy az O sole mio éneklése közben úgy rezg a hangja, mint egy énekesnek – ezzel hívta fel magára tanárai figyelmét a Bartók Béla Általános és Zeneiskola diákja. A szegedi konzervatóriumban sajátította el az éneklés alapjait, majd a zeneakadémia ének tanszakán szerzett diplomát.

Ezután egy ösztöndíj segítségével Salzburgba került, mesterkurzust végzett, megnyert egy énekversenyt, és kinyíltak előtte a német nyelvterület nagy operaházai. Játszott a bécsi Staatsoperben, Frankfurtban, Kölnben, Lipcsében, többször vendégszerepelt Japánban, Kínában, Amerikában. Az Európa nyugati felén töltött tizenegy évet értékelve úgy látja, a tudás volt számára a legnagyobb csábító. Neves, nagy művészekkel dolgozott együtt, színpadi rutint szerzett, s mint hajdan a mesterlegények, ő is a külföldön gyűjtött tapasztalatokkal a tarsolyában tért haza.

Két éve szerződött a Magyar Állami Operaházhoz, ahol remek szopránjával és színészi tel-

Bátori Éva a Székely Mihály-emlékplakettel Archiv fotó: Hollósi Zsolt

jesítményével szinte azonnal kivívta a zenei élet, a közönség és a kritikusok elismerését. A hagyományos énekesnői feladatok, mint például a Pillangókisasszony főszerepe mellett olyan előadásokban is szívesen közreműködik, amelyek zenei világa, színpadi megjelenése modernebb a megszokottnál. Egy éve Székely Mihály-díjat, tavaly Oláh Gusztáv-emlékplakettet

kapott, ám legalább ennyire kedve a szívének az, amikor ismeretlenül gratulál valaki egy előadás után.

Makóiságából szerint két dolgot: ízes, ő-ző beszédét és a vidéki emberekre jellemző gondolkodásmódot őrizte meg leginkább. Nehezen dolgozta fel, amikor édesapja halála után eladták a szülői házat, de édesanyját maga mellett akarta tudni. Nagy törés

volt számára, hogy itteni gyökereit az élet elvágta, és továbbra is szeretettel gondol vissza szülővárosára. Nem titkolja, gyerekkora fontos szerepet játszott életében, ma is gyakran építkezik emlékeiből egy-egy színpadi jellem megformálásakor. Erre pedig az utóbbi időben nagy szüksége van. Művészként ugyanis ma már úgy gondolja, a legfontosabb az, hogy az operaénekes is játsszon a színpadon. Szerinte nem az érinti meg a közönséget, ha tovább tud kitartani egy magas hangot mint egy másik szoprán, hanem, ha a néző az alakításában egy embert lát. Eddigi pályája során végigénekelte az operairodalom jelentős szoprán szerepeit, repertoárja rendkívül gazdag. Ha választhatna, a Rózsavag Tábournagyját szívesen énekelné, játszáná el, mert abban – mint mondja – benne van egy öregedő hölgy minden nőisége, kínja, bánata. Ez a szerepálma annak ellenére, hogy külseje, temperamentuma és második osztályos kislány miatt ma is rendkívül fiatalos. Mosolyogva sajnálkozik, tudja: elért abba a korba, amikor a fiatalabb generáció tanácsokat kér és színészi fortélyokat les el tőle.

Bátori Éva két operaházi évad elteltével sem bánja, hogy nem épített mindenáron világkarriert. Úgy érzi, nem tudott volna olyan hideggé és keménnyé válni, hogy hotelről hotelre vándorolva, idegen színpadokon, idegen emberekkel dolgozva élje le az életét. Tudja magáról: a legjobban akkor énekel, ha ismeri a partnereit, ha érzik egymás gesztusait, mozdulatait. A családja mellett ez segíti őt abban, hogy kiegyensúlyozott emberként éljen a világban.

VARGA MÁRTA

Szegedi származású a József Attila-pályázat győztese

Nagyító alatt, túvel készül az érme

Szegedi származású, Pesten dolgozó képzőművész nyerte a makói József Attila-plakett-pályázatot. Csányi Katalin hosszasan tanulmányozta a költő verseit és egyéb írásos hagyatékát, hogy hiteles képet alkosshasson József Attiláról.

Fiatall szobrászoknak hirdetett pályázatot még az év elején Makó önkormányzata József Attila születésének századik évfordulója alkalmából. A jelentkezőknek plakett-tervet kellett benyújtaniuk, amelyet a Képző- és Iparművészeti Lektorátus véleményezett. A legjobbnak Csányi Katalin Budapestnél élő szegedi szobrászművész munkáját ítélték.

Több szempontból is nehéz feladat volt egy József Attilát és makói kötődését is kifejező kisplasztika megformázása – utalt a munka előkészületeire Csányi Katalin, aki még elárulta: korábban Szegeden tanult, innen „származott el” a budapesti Képzőművészeti Egyetemre, ahol jelenleg asszisztensként dolgozik. – Az érme elkészítés az egyik legnehezebb szobrászmunka, hiszen többnyire portrét kell alkotni, ami önmagában is a legnagyobb kihívások közé tartozik. Emellett az érme elkészítés sajátossága, hogy rendkívül precízen, sokszor nagyítóüveg alatt, túvel kell dolgozni, hiszen néhány tizedmilliméteren is múlhat egy medálián ábrázolt arc

Csányi Katalin a pesti képzőművészeti egyetemen dolgozik Fotó: DV

összhatása. A szobrásznő még kiemelte: egy plaketten ábrázolt portrénak különösen karakteresnek kell lennie, éppen ezért egy megfelelő alkotást alapos kutatásnak kell megelőznie. Mindenekelőtt a költőről fellelhető összes fényképet megvizsgálta, és ellátogatott az emlékházába is. József Attila személyiségét a Makón is fellelhető hagyatékok alapján rekonstruálta – így született a fiatal, ám a makói középiskolás József Attila arcánál idősebb, bajusszal ábrázolt, férfiasabb portré.

Mivel irodalmi díjhoz készül a medál, a társaművészeteket is segítségül kellett hívnom. Korábban csaknem minden alkotásomhoz felhasználtam a zenét, a rendezett hangzásból fakadó harmóniát, hiszen amatorként zongorázom, és szinte egész nap a fejemben él a muzsika. Ez nagyon sokat segít. Most azonban az irodalomhoz is fordultam, a költő verseit olvastam – vallotta be a szobrásznő.

A Csányi Katalin tervei alapján készülő Makói Medália idéntől minden évben a fiatal költőknek odaitélt plakett lesz. Az első kitüntetett szerző április 10-én veheti át az érmet, és az azzal járó százezer forintos jutalmat, amivel az alapító önkormányzat szándéka szerint verseskötet-ének kiadását támogatják.

I. SZ.

TIZENNEGY TERV

Karsai Ildikó, a makói önkormányzat művészeti főtanácsosa nagyon színvonalasnak nevezte a pályázatra érkezett mind a tizennégy „érvényes” érmetervet. Kiemelte: sok diák pályázott, a szegedi Tömörkény művészeti szakközépiskola egy tanulója is értékes tervet nyújtott be. Nyíregyházáról négyen is jelentkeztek – egy tanár és tanítványai. Budapestről három, Makóról egy pályamű érkezett. Az első díjjal egyébként 180 ezer forintos pénzjutalom is jár.

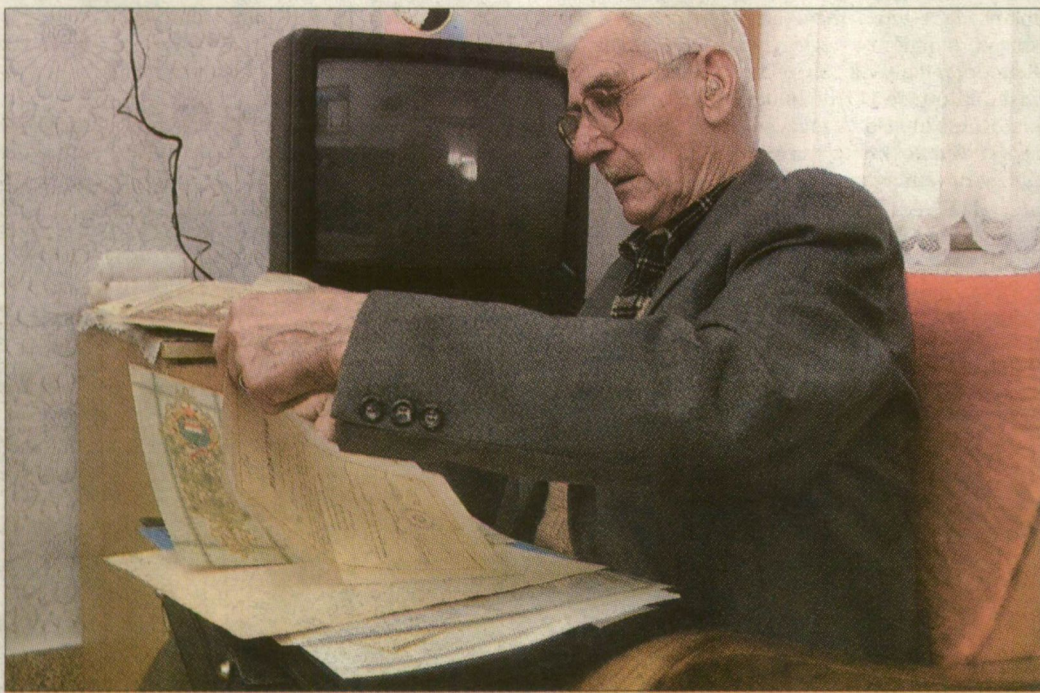
A vásárhelyi Juhász Imre az ÁVO poklában

Fiatal éveit tönkre tette a hatalom

Már csak négyen vannak életben az egykori vásárhelyi fegyőrgárda mozgalom tagjai közül. Ők az ötvenes évek elején a kommunista önkény, az államosítások ellen szervezkedtek. Juhász Imre maga is megjárta az ÁVO poklát, s egész életét végigkísérte a múltja.

– A padláslesöprések és az igazságtalanságok miatt az ötvenes évek elején mindenki tiltakozott. Hallottuk, hogy mit műveltek az ávosok, akik éjszaka kiszórták a búzát a tanya körül, hajnalban aztán azzal vádolták az embereket, hogy a tyúkokkal etetik fel a gabonát, veszélyeztetve az ellátást. Márpedig ez akkoriban főbenjáró bűnnek számított – idézte fel a korszak hangulatát az akkoriban a vásárhelyi határban, Külső-Szörháton élő Juhász Imre. A külterületeken lakók szervezkedtek az úgynevezett fegyőrgárda mozgalom tagjaiként tiltakozva az önkény, az igazságtalanság ellen.

– 1950 októberének egyik éjjelén heten zörgettek be a tanyán, bevették az ajtót, bejöttek a szobánkba. Piszkos fasizstának neveztek, kirángattak az ágyból a feleségem mellől, a ház előtt hátracsavarták mindkét kezem, összebilincseltek, kikísérték az útra, ahol a két szeszédes fiú már szintén bilincsbe verve várakozott. A kutas úton aztán belöktek bennünket az autóbába, s meg sem álltunk a vásárhelyi villanyteleppel szemközti ávos kirendeltségig – idézte fel a nyattatásai kezdetét. A fegyőrgárdistákat másnap átvitték a szegedi Tisza Szálló pincéjébe. Ötven napig raboskodtak ott, s Juhász Imrét ez alatt tizenhét éjszaka vitték el a vallatásra. Volt olyan éjjel, hogy háromszor is felloccolták, úgy összevissza

Juhász Imre szenvedéseit korabeli dokumentumok igazolják

Fotó: Tésik Attila

rugdosták-verték, hogy elájult. A verőlegények arra voltak kíváncsiak, kiket szervezett be, s nem hitték el neki, hogy senkit. A 22 rabot innét Kistarcsára szállították láncra verve.

A foglyokat 1951-ben az inotai hőerőmű alapjának ásásához vezényelték, majd Isaszegen felépítettek velük két gyárat. 1952 nyarán pedig a Dunántúlon lévő bernátkúti rabgazdaságban aratták le a búzát. Abban az évben, november elején a Belspédnél helyezkedett el, de a múltja ott is utolérte, ezért szélnek eresztették. Végül a Kopáncsi Állami Gazdaságban kapott állást, 28 év után onnan ment nyugdíjba. Mint mondja, az '56-os forradalomig a gazdaság párttitkára még zaklatta, ám azután jó viszonyba kerültek.

hezen élte meg a távollétemet. 1951-ben, amikor először látogathatott meg, nem ismert rám. 84-85 kiló voltam, amikor elvitték, amikor pedig találkoztunk, már csak 41 – mesélte Juhász Imre.

Szabadulása után előbb mezőgazdasági alkalmi munkát végzett, majd beköltözött Vásárhelyre, s a mérleggyárban kezdett dolgozni. Múltja miatt azonban elzavarták. Rövid ideig komővesnek segítette, majd a Belspédnél helyezkedett el, de a múltja ott is utolérte, ezért szélnek eresztették. Végül a Kopáncsi Állami Gazdaságban kapott állást, 28 év után onnan ment nyugdíjba. Mint mondja, az '56-os forradalomig a gazdaság párttitkára még zaklatta, ám azután jó viszonyba kerültek.

– Azért változott meg, mert el-

mondtam neki, hogy tudom: a forradalom alatt a kommunista jelvényét a sárba taposta az udvaron, s helyébe a Kossuth-címet tűzte ki.

Juhász Imrét a rendszerváltás idején rehabilitálták, igazolták, hogy törvénytelenül ítélték el, és hurcolták meg egész életére. Úgy véli, amit ellene elkövettek, az – mentesség ide vagy oda – megboscáthatatlan bűn marad.

Az egykori vásárhelyi fegyőrgárdisták közül már csak négyen élnek, rajta kívül Rostás János, Mérai Kálmán és Koncz Imre. A mozgalom két vezetőjét, Kovács Istvánt és Blahó Jánost minden elképzelhető módon megkínózták, majd 1951-ben, a szocialista rendszer elleni fegyveres szervezkedés vádjával a Csillag börtönben kivégezték.

KOROM ANDRÁS

Mától új helyen várja vásárlóit a Felni Gépipari- és Kereskedelmi Kft.

100 méterre a régi üzlettől – 650 négyzetméteren

A négynapos ünnepet munkával töltötte a Felni Kft. kollektívája. A teherautó- és haszongépjárműalkatrészek kereskedelmével foglalkozó vállalkozás új helyre költöztette szegedi Kossuth Lajos sugárúti üzletét.

Mint Lipták Tibor tulajdonostól megtudtuk, mehetek volna már korábban is, minden elkészült, de most tudtak úgy átköltözni, hogy egyetlen napra sem kellett bezárni. Nem messze, légvonalban alig száz méterre hurcolkodtak arébb, ezután a volt Papagáj-udvarban, a Kossuth Lajos sugárút 109. szám alatt kell keresni őket. Pontosabban nem nagyon kell keresni, elég a Rókusi körútról befordulni, s hamarosan szembeötlük az új üzlet az új homlokzattal.

A korábbi helyen, a sarki „spenótház” aljában csupán 165 négyzetméteren fogadhatták a vevőket, s az utóbbi időben már ugyancsak zsúfolt körülmények között. Az új

helyen – mátol 650 négyzetméteren – tágas, modern üzletben, igényes kiszolgálással várják a vásárlókat, az eddiginél összehasonlíthatatlanul jobb parkolási lehetőség mellett.

A nagyobb hely profilbővítésre és újításra is lehetőséget adott. Az utóbbira példa, hogy nyílt egy önkiszolgáló rész is. További újdonság, hogy a teherautó- és haszongépjárműalkatrészek forgalmazása mellett autófelszerelési cikket, valamint kéziszerszámokat, shopos termékeket is árulnak, azaz várják a haszongépjármű-tulajdonosok mellett a személygépkocsi-tulajdonosokat is.

A megnövekedett területhez nagyobb létszám társul. Változik a cím, változik a telefonszám is, a központi szám: 62/553-100, nyugati alkatrészek: 553-101, 553-102, keleti alkatrészek, illetve felszerelések: 553-103, 553-104. Bátran lehet hívni a Felni Kft.-t, hiszen húsz fővonaluk is van. (x)

Felni Kft.

6724 Szeged, Kossuth L. sgt. 109.

Tel.: keleti alkatrészek: 62/553-103,

nyugati alkatrészek: 62/553-011 • www.felnikft.hu

